ALGEMENE BESCHOUWINGEN 2024

Dank u voorzitter.

Voor ons ligt een begroting met een positief resultaat van € 1.508.000,- maar met een meer jaren doorkijk die op zijn zachtst gezegd in de nabije toekomst veel offers zal vragen.
Want laten we eerlijk zijn, er zullen de komende jaren keuzes gemaakt moeten worden.
Of we gaan kijken of we ergens extra inkomen kunnen genereren of we moeten fors gaan bezuinigen om de komende jaren de begroting ook sluitend te kunnen krijgen.

Vorig jaar hebben we twee voorstellen gedaan om zelf aan de slag te gaan en daar willen we toch graag even kort op terugkijken.

Er werd ons gevraagd of we de jaren na 2026 ook gedekt zouden willen zien en daarop hebben we geantwoord plannen te hebben.

Plannen die we volgens de vraagsteller maar moesten uitwerken alvorens alleen maar te roepen en dat hebben we gedaan.

Ook werden we erg bekritiseerd omdat we voorstelden zelf als gemeente maar huizen te gaan bouwen.

Ja, enkele collega's in deze zaal lachten ons zelfs uit, maar wat schetst onze verbazing, vervolgens was er zelfs een raadslid, niet van Gemeentebelangen die een paar weken later in een artikel in de Meppeler krant met hetzelfde voorstel kwam.

Wanneer een Staphorster ondernemer zoals destijds gezegd een slechte periode ziet aankomen dan gaat ie nadenken hoe die dat kan voorkomen.

Hij stelt zich de keuze, wat ga ik doen:
Kan ik iets anders gaan doen om omzetverlies te voorkomen?
Moet ik misschien met mijn bedrijf een andere richting inslaan?
Ga ik bezuinigen op personeelskosten of ga ik geld lenen om dat te voorkomen door een andere activiteit te ontplooien waar op termijn wel winst uit valt te genereren?
Eén ding doet hij zeker niet, stil afwachten en hopen op betere tijden of wachten totdat anderen het wel voor hem gaan oplossen.

Voorzitter, Gemeentebelangen is het er altijd om gegaan om andere mogelijkheden te gaan onderzoeken en daarom zijn we erg teleurgesteld over het feit dat de door ons aangedragen voorstellen volgens ons weinig serieus zijn genomen.

We gaan die voorstellen hier niet herhalen maar na onderzoek is ons wel gebleken dat we met het uitvoeren van zelf bouwen, één van die voorstellen, er zo'n 18 miljoen euro aan over hadden kunnen houden.

Voorzitter, dit plan is nog altijd actueel, en zou naar onze mening ook flink kunnen bijdragen aan het oplossen van de woningnood onder onze ouderen en starters en zouden we ook nog eens de zo broodnodige doorstroming op gang kunnen brengen. Nog los van de economische voordelen voor onze gemeente.

Helaas, niets van dit alles.
Als Gemeentebelangen hebben we gesprekken gevoerd met de portefeuillehouder en hem onze plannen toegelicht.

Op dit moment hebben deze gesprekken nog niet geleid tot het maken van concrete plannen, maar we hopen dat de wethouder ons misschien meer kan vertellen over de status van mogelijke plannen die we hebben besproken.

Daarnaast nog twee actuele vragen over deze woningbouw:

Als voornaamste reden voor het niet zelf gaan bouwen gaf de portefeuillehouder destijds aan niet over geschikte bouwgrond te beschikken in Staphorst.
Ook hier zijn we benieuwd of er inmiddels al mogelijkheden zijn gevonden.

Kan de portefeuillehouder ons bijvoorbeeld meer vertellen over het gebruik van het voorkeursrecht?
Zijn hier mogelijkheden waardoor we in de gemeente Staphorst grond kunnen verwerven zodat we hier in de toekomst kunnen voorsorteren op woningbouw?

Als tweede hebben wij destijds geopperd te participeren in energiebedrijven en energiecoöperaties zoals Wij Duurzaam Staphorst, ook dat had volgens ons geld kunnen opleveren.

De deelnemers die wel hierin hebben geïnvesteerd, waaronder ikzelf, hebben onlangs 10% van hun inleg in Wij Duurzaam Staphorst terug ontvangen, dus wanneer dat zo doorgaat hebben ze over 10 jaar hun inleg er uit en levert het hun na die tien jaar alleen maar geld op en houd zelfs hun aandeel nog haar waarde.

De gemeente heeft dit niet gedaan:
Een gemiste kans wat ons betreft.

Nogmaals willen we benadrukken dat het ons niet alleen gaat om de concrete plannen, maar meer om de houding hierbij.

Verder kijken in plaats van afwachten wat er op ons af komt!

Maar goed, dit alles is niet gebeurd, dus worden we geconfronteerd met een weliswaar dit jaar nog sluitende begroting maar de doorkijk naar de komende jaren is minder rooskleurig.

Iedereen heeft het maar over het ravijnjaar 2026, trouwens een benaming die wij liever anders hadden genoemd, namelijk een uitdagend jaar, een jaar waarin we minder geld van de landelijke overheid kunnen verwachten en waarvoor we ook nog eens steeds meer taken moeten uitvoeren, een jaar dus waarop we moeten voorsorteren.

Afgelopen jaar hebben we veel tijd en geld gestoken in de kerntakendiscussie wat heeft geresulteerd in het rapport “Mooi wark!”.
Een rapport waarin we met elkaar kunnen kiezen aan welke knoppen we kunnen draaien en wat de eventuele gevolgen van dat draaien aan die knoppen dan kunnen zijn.
Misschien moeten we daar nu ook echt mee aan de slag.

Om de kosten te kunnen dekken, hebben we twee keuzes.
OF we gaan bezuinigen waardoor onze burgers voor de kosten moeten opdraaien.
Maar dat is volgens ons zeker niet de juiste route.

OF we gaan inkomsten genereren, zoals wij al eerder hebben voorgesteld en wat ons nog steeds een goed plan lijkt.

In de nu voorliggende begroting hebben we, zoals we kunnen lezen, volgens ons nu ook incidenteel geld gebruikt om structurele kosten mee te dekken.
We hebben spaargeld, geld van onze inwoners gebruikt om structurele kosten te dekken, geld wat we volgens Gemeentebelangen beter hadden kunnen gebruiken om te investeren, want zoals we op bladzijde 11 van de begroting kunnen zien, gaan we in vier jaar tijd 10 miljoen van ons spaargeld op maken, geld van onze burgers dus.

Toen we vorig jaar aangaven geen boekhouders te zijn en moeite hadden met de begrippen incidenteel en structureel kregen we van de wethouder te horen dat je geen incidenteel geld mocht gebruiken om structurele kosten mee te dekken.
Kan de portefeuillehouder uitleggen waarom het gerechtvaardigd is omdat in dit geval wel te doen.

Zoals gezegd, we zijn geen boekhouders, maar iedereen weet dat wanneer je 100 euro hebt je geen 110 euro uit kan geven.

De schrik slaat ons om het hart wanneer we op bladzijde 55 van de begroting lezen welke risico's we op financieel gebied nog kunnen lopen.
Laten we hopen dat het meevalt maar een risico dat we ook nog eens maar liefst € 1.777.000,- lopen en we daarop gemiddeld 51% kans hebben stemt ons niet vrolijk.
Vraag aan de portefeuillehouder, is dit in dezelfde lijn van de afgelopen jaren?
Was dat percentage toen ook 51%?

Daarnaast is de risicoparagraaf exact hetzelfde als in de vorige begroting.
Is de situatie in de wereld en dus ook in onze gemeente dan niet veranderd?
Kan de portefeuillehouder hier een toelichting op geven?

Bladeren we de begroting nog even verder door dan komen we op bladzijde 116 en 117 een wensenlijstje met alleen maar pm posten tegen, pm betekent Pro Memorie komt uit het latijn en is vrij vertaalt een wensenlijstje met wensen die we graag zouden willen realiseren, maar waar we nog geen dekking voor hebben gevonden.
(Pro Memorie) geen dekking betekenend, wat wij op onze beurt weer hebben vertaald in P voor Pa en M voor Moe.
Kindje heeft een verlanglijstje en Pa en Moe mogen bekijken hoe hieraan tegemoet kan worden gekomen.
Maar laten we eerlijk zijn, Pa en Moe hebben gewoon geen geld om aan alle wensen te kunnen voldoen dus Pa en Moe zetten er gewoon een streep door of moeten maar zien of ze ergens wat extra inkomen kunnen genereren.

Kortom, we kunnen nog zoveel te wensen hebben, de middelen om ze te realiseren ontbreken gewoon.

Dus nogmaals mooie plannen, maar laten we gewoon maar vaststellen dat er van deze plannen niets terecht komt want het geld ervoor is er gewoon niet of we moeten toch geld gaan lenen, maar dat wilde de gemeente toch niet?

In tijden waarin het vertrouwen in de politiek toch al broos is, is dit juist wat je als gemeente niet zou moeten doen.
Plannen presenteren waarvan je haast wel zeker weet dat het geld om ze daadwerkelijk te realiseren er niet is.

Voorzitter, in deze tijd zou het college met oplossingen moeten komen.
Op dit moment zien we deze oplossingen nog niet.
Maar we laten ons natuurlijk graag overtuigen door het college.

Er komen zware tijden op ons af, waar naar onze mening lef en ondernemerszin wordt gevraagd.

Laten we hopen dat onze inwoners dit ook zien en de komende gemeenteraadsverkiezingen kiezen voor partijen die niet alleen maar afwachten of de landelijke overheid met oplossingen komt maar daadwerkelijk voor partijen die de schouders er onder willen zetten.

Voorzitter, tot zover onze eerste termijn.